

Відділення бізнесу та управління
Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін та підприємництва

СИЛАБУС (SYLLABUS) ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Інформація про викладача	
Викладач	Петрань Світлана Володимирівна
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	Завідувач відділення ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	petran.s.v@gmail.com
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітньо-професійна програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Загальна характеристика	Кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 42/48 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: диференційований залік
Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність» одна із вибіркових дисциплін підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».</p> <p>На сьогоднішній день зовнішньоекономічна діяльність є одним з найважливіших напрямків розвитку економіки. Завдяки їй забезпечується потреби різних країн в невистачаючих ресурсах: сировині, паливі, енергоносіях, фінансових та трудових ресурсах. Разом з тим зовнішньоекономічна діяльність є суттєвим джерелом надходження коштів до державного бюджету. Це обумовлює зростаючий інтерес до вивчення питань, що пов'язані із здійсненням зовнішньоекономічної діяльності.</p>
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	<p><i>Основними методами навчання є:</i></p> <p>Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо.</p> <p>Практичні заняття проводяться за результатами розгляду студентами окремих теоретичних положень та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.</p>

	<p>Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів.</p> <p>Самостійна робота студентів - у відповідності до Положення про його організацію та контроль у ВСП «ВТЕФК ДТЕУ».</p>
Завдання	<p>Основними завданнями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у здобувачів фахової передвищої освіти системи знань, розуміння суті та специфіки механізму зовнішньоекономічної діяльності України в умовах сьогодення; - вивчення нормативно-правової бази регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств; - вміння аналізувати і оцінювати тенденції, суперечності, доцільність у визначенні головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності підприємств; - дослідження специфіки запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки; - вивчення особливостей укладання зовнішньоекономічних контрактів; - вміння оцінювати ефективність зовнішньоекономічних угод та зовнішньоекономічної діяльності підприємств; - робити відповідні висновки проведення ЗЕД; - приймати професійні рішення, що відповідають державній економічній політиці та основним положенням міжнародних угод зовнішньої торгівлі, інвестування та інших видів зовнішньоекономічної діяльності.
Результати навчання (компетентності)	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності:</p> <p>загальні:</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>спеціальні:</p> <p>СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.</p> <p>СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних структур.</p> <p>СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних структур.</p> <p>Результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» є:</p> <p>РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній діяльності із професійною метою.</p> <p>РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі для подальшого використання у практичній діяльності.</p> <p>РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній діяльності.</p>

Критерії оцінювання навчальних досягнень	<p>Оцінка «відмінно» ставиться здобувачеві освіти тоді, коли він правильно, в повному обсязі розкрив теоретичне питання, володіє економічною термінологією і категоріально-понятійним апаратом, може самостійно мислити, аналізувати питання, ставити і розкривати економічні проблеми, пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями економіки, чітко і логічно відповідає на поставлені запитання.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться здобувачеві освіти тоді, коли здобувач достатньо повно розкрив суть питання, володіє економічними поняттями, але визначив не всі характерні властивості економічного процесу або явища, категорії чи проблеми, недостатньо демонструє здатність до творчого самостійного мислення у вирішенні економічних проблем і ситуацій, не завжди вміє пов'язати теоретичний матеріал з практичними економічними завданнями, не зовсім чітко і логічно відповідає на запитання.</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться здобувачеві освіти тоді, коли здобувач лише частково розкрив зміст питання, не повністю визначив суттєві аспекти питання: риси, функції, види, форми тощо, допустив деякі помилки принципового характеру, недостатньо володіє категоріально-понятійним апаратом, не може відповісти на поставлені запитання.</p> <p>Оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти тоді, коли відповіді на теоретичні питання незмістовні або відповідь відсутня. Практичне завдання не вирішене або містить значні помилки.</p>
--	---

3. Тематичний план

Найменування тем	Кількість годин				С.Р.С
	Всього	Аудиторних			
		Лекційних	Практичних	Семінарських	
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль в національній економіці	14	4	2	2	6
Тема 2. Теоретико-методологічні основи розвитку зовнішньоекономічної діяльності	12	2	2	2	6
Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	8	2	2	-	4
Тема 4. Митно –тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	8	2	2	2	2
Тема 5. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	2	2
Тема 6. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності	6	2	2	-	2
Тема 7. Основні форми виходу підприємств на зовнішні ринки	6	2	2	-	2
Тема 8. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	6	2	2	-	2
Тема 9. Зустрічна торгівля на ринку у сфері зовнішньоекономічної діяльності	6	2	-	2	2
Тема 10. Орендні операції як вид зовнішньоекономічної діяльності	6	2	-	2	2
Тема 11. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	6	2	-	2	2
Тема 12. Зовнішньоекономічні договори: види , структура та зміст	4	2	-	-	2
Всього	90	26	16	14	34

4. Перелік навчальних робіт	
Теми дисциплін та види робіт	
Лекції	Семінарські/Практичні заняття
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль в національній економіці	
Лекція №1 Тема 1.1 Поняття та значення зовнішньоекономічної діяльності План 1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності. 2. Характеристика суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 3. Характеристика причин та передумов розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Лекція №2 Тема 1.2 Значення зовнішньоекономічних зав'язків в економічному розвитку України План 1. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні. 2. Причини, що заважають входженню України до світового господарства в якості рівноправного партнера. 3. Аналіз сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	Практична робота №1 Тема: Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин Семінарське заняття № 1 Тема: Зовнішньоекономічна діяльність та її роль в розвитку національної економіки
Тема 2. Теоретико-методологічні основи розвитку зовнішньоекономічної діяльності	
Лекція №3 Тема 2.1. Етапи еволюції поглядів на зовнішньоекономічну діяльність План 1. Класичні теорії зовнішньої торгівлі та їх характеристика. 2. Регулятивні теорії розвитку зовнішньоекономічної діяльності та їх характеристика. 3. Сучасні концепції системного підходу до управління міжнародним бізнесом (кінець ХХ ст.).	Практична робота №2 Тема: Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності України Семінарське заняття № 2 Тема: Характеристика етапів еволюції поглядів на зовнішньоекономічну діяльність
Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	
Лекція №4 Тема 3.1. Суть та значення систем регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні План 1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 2. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні, їх цілі та інструментарій діяльності. 3. Систематизація методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	Практична робота №3 Тема: Регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	
Лекція № 5 Тема 4.1. Етапи еволюції митно-тарифної системи в Україні, їх особливості План 1. Суть і принципи митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 2. Митний тариф, його сутність, особливості та функції. 3. Рівні митно-тарифного регулювання ЗЕД	Практична робота №4 Тема: Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Семінарське заняття №3 Тема: Митно – тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Тема 5. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	
Лекція №6 Тема 5.1. Суть і особливості нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. План 1.Адміністративні (нетарифні) обмеження експорту та імпорту, їх виправданість і принцип дії. 2. Ліцензування у складі кількісних обмежень імпорту, його сутність і обставини використання 3. Квотування і умови його використання. Види квот і критерії їх розподілу.	Практична робота №4 Тема: Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Семінарське заняття №4 Тема: Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Тема 6. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності	
Лекція №7 Тема 6.1. Характеристика системи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. План: 1.Принципи оподаткування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 2. Оподаткування експортних та імпортних операцій. 3. Особливості обкладення податком на додану вартість (ПДВ) імпортних товарів. 4. Порядок обкладення податком на прибуток експортних операцій в Україні.	Практична робота №5 Тема: Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності
Тема 7. Основні форми виходу підприємства на зовнішні ринки	
Лекція №8 Тема 7.1. Специфічні риси міжнародної торгівлі. План 1.Сутність експортних операцій та їхні види. 2. Імпортні операції та їх види 3. Специфіка проведення реекспортних операцій. 4. Специфіка проведення реімпортних операцій	Практична робота №6 Тема: Організація виходу підприємства на зовнішній ринок
Тема 8. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	
Лекція №9 Тема 8.1. Методи здійснення експортно-імпортних операцій План 1.Поняття «торгово-посередницькі операції». Переваги та недоліки торгово-посередницьких операцій. 2.Суб'єкти міжнародних торгово-посередницьких операцій. 3.Функції, які виконують торгово-посередницькі фірми.	Практична робота №7 Тема: Торгово-посередницькі операції на зовнішньому ринку
Тема 9. Зустрічна торгівля на ринку у сфері зовнішньоекономічної діяльності	
Лекція № 10 Тема 9.1. Поняття зустрічної торгівлі План 1.Передумови розвитку зустрічної торгівлі. 2.Форми зустрічної торгівлі, що використовуються при веденні зовнішньоекономічної діяльності. 3. Класифікація міжнародних зустрічних операцій.	Семінарське заняття №5 Тема: Поняття зустрічної торгівлі
Тема 10. Орендні операції як вид зовнішньоекономічної діяльності	
Лекція № 11 Тема 10.1. Орендні операції характеристика та особливості здійснення План 1.Поняття оренди. Види міжнародних орендних операцій. 2. Об'єкти міжнародної оренди. 3. Економічна суть лізингу. 4. Предмети і суб'єкти лізингу.	Семінарське заняття №6 Тема: Орендні операції характеристика та особливості здійснення

Тема 11. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

Лекція № 12

Тема 11.1. Зовнішньоторговельна ціна

План

1. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін.
2. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін.
3. Основні фактори ціноутворення в ЗЕД.
4. Принципи визначення світових цін.

Семінарське заняття №7

Тема: Зовнішньоторговельна ціна

Тема 12. Зовнішньоекономічні договори: види, структура і зміст

Лекція 13

Тема 12.1. Зовнішньоекономічні договори: види, структура і зміст

План

1. Правові аспекти регулювання зовнішньоторговельного договору купівлі продажу.
2. Віденська конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товару.
3. Структура і зміст зовнішньоторговельної угоди з купівлі-продажу товарів.

5. Політика ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» та очікування

Дотримання умов добросовісності

Дотримання Положення про академічну добросовісність ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»
Доступні за посиланням: <http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya>

Очікування

Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: <http://vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files>
Оцінювання знань відповідно до «Положення про систему наскрізного контролю знань студентів за ступенем фахового молодшого бакалавра ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням:
http://vtec.vn.ua/sites/default/files/page/files/4._pro_systemu_naskriznogo_kontrolyu

6. Рекомендована література

Основна

1. Закон України від 16.04.91 р. за № 959–ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність».
2. Закон України від 26.06.91 № 1262–ХІІ «Про митну справу».
3. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / О. І. Береславська. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 368 с.
4. Бікулов Д.Т., Головань О.О., Олійник О.М., Маркова С.В. Інфраструктурне забезпечення бізнеспроцесів у зовнішньоекономічній діяльності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 96 с.
5. Войціховський, А. В. Міжнародне право: підручник / А. В. Войціховський ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.
6. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. – 5-те вид., перероб. та допов. ; Університет ДФС України. – Ірпінь : 2019. – 410 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / Ю. Козак, О. Сукач, Д. Бурлаченко. – К.: ЦНЛ, 2020. – 268 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019.– 652 с.

Додаткова

9. Козак Ю.Г., Сукач О.О., Бурлаченко Д.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, О.О. Сукач, Д. М. Бурлаченко - К.: Центр учбової літератури, 2020. - 268 с.
10. Козак Ю. Г., Савельєв Є. В. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник 6-е вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с.
11. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Пахота Н.В., Власова В.П., Семенчук Т.Б., Карпенко О.О. та ін. Київ: ДУІТ, 2022. 352 с.
12. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2021. 164 с

13. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Г.Я. Глуха, О.А. Задоя, О.А. Євтушенко, Е.М. Лимонова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. – 156 с

Інтернет-ресурси

офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua.

офіційний сайт Державного комітету статистики України – www.stat.gov.ua.

onomic Education and Research Consortium – www.eerc.ru.

світова організація торгівлі (СОТ) та щорічне видання International Trade Statistics – www.wto.org

організація об'єднаних націй (ООН) – www.un.org.

онференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД) – www.unctad.org.

онд бюро економічного аналізу - www.beafind.org.